

Vaga per tot Europa

Alemanya, les vagues són rares però dures, perquè sovint el sol fet d'anunciar-les és prou perquè les parts es mostren conciliadores.

A Anglaterra, fins que va arribar un projecte de llei del govern de Wilson (1969), el 95% dels moviments de vaga eren dels anomenats "salvatges". A Itàlia, des de fa poc de temps, s'han desenvolupat moviments socials amplis i diversificats, entre els quals hi ha les vagues "tampó" o les "articulades", organitzades en rotació per torns d'un sector a un altre. A França, després d'haver estat considerada com a delictiva, la vaga ha passat en menys de cent anys a ser un dret constitucional, des del 1946. Heus ací com tracta cadascun dels principals països industrialitzats el dret de vaga dels treballadors.

Als Estats Units de Nord-amèrica el dret de vaga està regulat per la llei Taft-hartley de 1947. D'una banda estipula que la vaga dels funcionaris federals està prohibida i per l'altra que, en el sector privat, els conflictes particularment greus (amb incidència en la sanitat o la seguretat pública) queden en suspens, almenys provisionalment, i sota control de l'autoritat del president durant vuitanta dies.

LA 'PAU SOCIAL ALEMANYA'

A Alemanya, igualment, la vaga dels funcionaris és prohibida. A més, la vaga ella mateixa no és lícita si no es presenta com l'últim recurs de defensa dels drets dels treballadors, després d'haver esgotat totes les vies de diàleg entre les parts en conflicte. Gairebé tots els convenis col·lectius comporten clàusules de "pau social", segons les quals els patrons prohibeixen tota mena de moviments reivindicatius durant el període de l'acord. El poder de la Confederació Sindical Alemanya (DGB) és tan important que sovint hi ha prou amb l'amenaça de vaga per provocar un acord immediat. Estan prohibides les vagues "salvatges".

A Itàlia, al contrari, la situació és molt comparable a l'espanyola, amb el reconeixement constitucional del dret de vaga i la mateixa condemna de les vagues abusives (*sciopero a singhiozzo*, aturades periòdiques de la feina, o, vagues rotatives).

Pel que fa a Anglaterra, el govern Wilson va proposar, per a evitar les vagues salvatges, un període de reflexió prèvia, *cooling-off period*, de 28 dies

Les vagues europees són poques però dures. ARXIU

abans d'anar a la vaga, un termini que el ministre de Treball podia instaurar per decret. A més, una sèrie de clàusules penals podien sancionar els treballadors amb multes i fins i tot amb la presó. Davant l'ampli moviment sindical de protesta contra aquesta normativa (a Gran Bretanya, els potents sindicats tenen lligams molt estrets amb el Partit Laborista), l'administració es va veure obligada a retirar aquest projecte. En contrapartida, la macrofederació sindical TUC (Trades-Union Congress) va prometre obtenir dels seus sindicats el compromís d'incloure sancions contra aquells que no acceptaren la disciplina sindical. D'una banda, el govern anglès eixia victoriós i demostrava que l'amenaça d'una legislació bastant repressiva havia obligat els sindicats a posar ells mateixos "ordre en la pròpia casa".

Alguns països europeus han reconegut el dret de vaga en les seues respectives constitucions, com ara el cas d'Itàlia, l'estat espanyol i alguns *lander* alemanys (Breme, Sarre i Hesse).

Bèlgica també ha previst en la seua Constitució aquest dret de vaga, mentre que a Luxemburg la vaga està considerada com inherent a les llibertats sindicals i per tant reconeguda administrativament.

A França, després d'haver estat reprimi-

da com delictiva fins la llei del 25-27 de maig del 1864, la vaga ha passat en menys de cent anys (1864-1946) a convertir-se en un dret constitucional. Fins el 1946 la vaga era motiu suficient per acomiadar els treballadors al final d'un moviment reivindicatiu. "El dret de vaga s'exerceix -va confirmar la Constitució francesa del 1946- dins del marc de les lleis vigents". Aquest reconeixement va ser suficient per a regular la vaga laboral sense necessitat d'una llei particular. Quatre anys més tard, el 7 de juliol del 1950, una sentència del Tribunal Constitucional francès va proclamar que "la vaga és un principi fonamental del nostre temps".

En l'àmbit de la Comunitat, la Carta Social Europea ha consagrat al seu article 6 la llicitud de la vaga quan expressa concretament que "les parts contractants reconeixen el dret dels treballadors i dels empresaris per a dur a terme accions col·lectives en el cas de conflictes d'interessos enfrontats, incloent-hi el dret de vaga, però tenint en compte les obligacions que figuren en els convenis col·lectius vigents".

A més del reconeixement del dret de vaga, la Comunitat Europea posa de relleu la condemna, en casos especials, de les accions col·lectives que puguen ser considerades "excessives".

Pertot arreu estan prohibides les vagues polítiques, ja que l'aturada de treball té, en aquest cas precis, l'objectiu de causar un perjudici injust a l'empresari.

A França, la jurisprudència és molt severa pel que fa a les vagues polítiques i professionals fins arribar al trencament del contracte laboral.

D'una manera general, les vagues "abusives", en el conjunt de països europeus desenvolupats, són considerades com un factor que disminueix el rendiment del treball i que provoca una greu desorganització de l'empresa. En aquest cas, la legislació actua amb sancions econòmiques contra els sindicats.

Quant a les vagues dels funcionaris o els agents dels serveis públics, són lícites amb les mateixes limitacions que en el sector privat. Segons les normatives franceses, les aturades rotatives estan prohibides en el sector públic (llei del 31 de juliol del 1963) i hi ha l'obligació d'enviar al superior jeràrquic un avís, cinc dies abans.

I.P.